

в окръзите с относително най-компактно население с турско етносъзнание (например, Кърджали, Разград, Търговище, Шумен и Силистра) попадат в групата, която дава по-голям процент живеещи на село. А като се има предвид, че значителна част от циганите в тези окръзи са мохамедани и сред тях функционира процес на турчеене (подчертано инжектиран през последните години), това означава, че ромите мохамедани гравитират, подобно на хората с турско етносъзнание, повече към селския начин на живот, отколкото към градския такъв.

Немалко интересни данни съдържа изследването и по отношение бита и културата на нашите цигани. При изследване на **материалния бит** на ромите авторите се спират главно на формите на заселване, жилищните условия, уредбата на жилището и неговата хигиена. След като отбелязват, че след 9 септември 1944 г. е ликвидиран скитническият начин на живот сред ромите и са взети редица мерки да не се допуска обособяване на нови квартали с компактно циганско население, те правилно заключават, че "в начина на заселването на българските граждани от цигански произход са настъпили значителни изменения - само около 49% живеят в обособени квартали"<sup>1</sup>, че всички възрастови групи от ромското население "имат отрицателно отношение към скитничеството, като изживян етап, към който нямат желание да се върнат. Твърде немалочислени групи - единични семейства, упражняват сезонно скитничество, като се занимават с един от традиционните занаяти (вретенарство, кошничарство). През зимата те обикновено работят в градовете, където и живеят."<sup>2</sup>

Що се касае до жилищните условия, уредбата и хигиената в него, данните от това изследване ще използвам и анализирам на друго място в моя труд.

**В сферата на духовния бит и култура**, авторите се спират на образователното равнище на циганите, културните им интереси, тяхната религия и религиозност, особеностите на празнично-обредната им система и влиянието на семейст-

---

<sup>1</sup> Резултати от ..., с. 125.

<sup>2</sup> Пак там, с. 126.